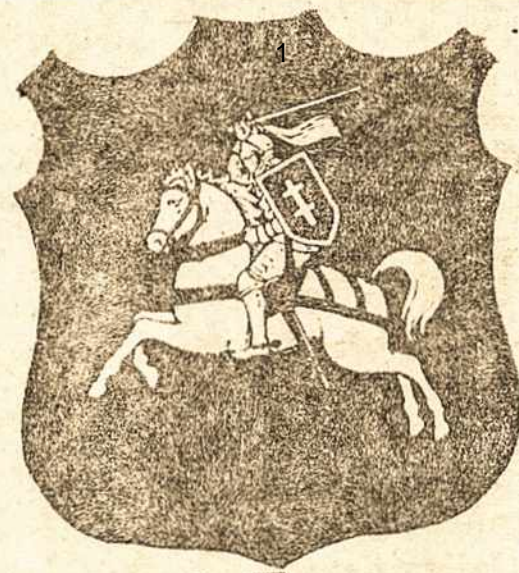


MŪSŲ



LIETUVA

NOSSA LITUÂNIA

Caixa Postal, 4421

01000 São Paulo, SP

Director Responsável:

DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

Redator: Jonas Kidykas

Administrador: Jonas Bružikas

METINĖ PRENUMERATA: 25 kr.

Paskiras numeris: 50 ct.

NR 40 (1262) XXIV.1972.X.5. SPALIO-OUTUBRO 5 - R. JUATINDIBA 20-03124-SÃO PAULO-TEL. 273-03-38

PASAULYJE

EGIPTUI BLOGA

Išvarė rusus tai išvarė. Ir džiaugėsi. Tik nelabai ilgai Šiomis dienomis jau vėl pradėjo Egipto prez. Sadat tūpčiot aplink Brežnevą. Jau vėl nori susitaikyt ir jau pasiuntė savo ministra tartis. Be rusų pagalbos egiptiečiai nesugeba net pavartoti jiems paliktus ginklus.

SIRIJA užbėgo Egiptui už akių. Ji jau susitarė su sovietais. Užleido jų laivynui vieną uosta, o sovietai net lėktuvais siunčia jiems moderniškus ginklus bei lėktuvus.

M A S K V A

Sovietams labai svarbu išgelbėt nors kiek savo garbės ir itaikos arabų pasaulyje. Egipto suduotas jiems smūgis buvo ne tik nemalonus, bet ir skaudus. Ir jei jie dabar vėl tarsis su Sadatu, tai tikrai pareikalaus iš jo daug savo garbei atstatyti.

NORVEGIJA-DANIJA

Norvegijos gyventojų vyriausybė atsiklausė, ar verta prisidėt prie visos Eu-

ropos prekybos rinkos. Gyventojų dauguma nepritarė.

To paties atsiklausė ir Danijos valdžia. Piliečiai nubalsavo pri sidėti.

Bendroji Europos prekybos rinka padėjo jai priklausantiems kraštams atsigausti ekonomiškai ir labai pagerinti piliečių gyvenimą.

KOMUNISTINĖ KINIJA

Š. Amerikai susitarus su kom. Kinija ir pradėjus didelės prekybos derybas, pelnas pakvipo visam pasaulyje. Dabar kas tik turi ką nors parduoti, skubinas deretis su Kinija.

SOV. RUSIJA

Nors Rusija jau užpirko milijonus tonų kviečių ir kitokių grūdų Š. Amerikoje ir Kanadoje, bet matyt, dar negana. Šiomis dienomis derasi su Argentina ir iš jos nori atpirkti kone visa atliekama šių metų žerliu.

K I N I J A

Iki Niksono apsilankymo Pekinge, Kinijos komunistai skelbė savo žmoniems, kad didžiausias jų priešas esąs Š. Amerika. Dabar staiga imta giedot, kad tas priešas esąs nebe Amerika, o Sovietų Rusija.

BRAZILIJOJE

São Paulo. Prasidėjo dideli darbai platinti ir sumoderninti Ave Paulista. Ji bus dviejų aukštu. Paviršium eis vietinio susisiekimo keliai. Gilyn ileista kita gatvė bus greitajam susisiekimui. Dar giliau bus požeminio traukinio tunelis.

S. PAULO. Požeminio traukinio tuneliams kasti atgabenta iš Amerikos nepaprastai moderni mašina. Ji iškas ir cementu išlies keturis metrus tunelio per para. Jau pradėjo dirbti.

B R A Z I L I J A

Per pirmuosius šių metų mėnesius Kinija pirkė Brazilijos prekių už 150 milijonų kruzeiru. Tikimasi parduoti jai daug daugiau. Todėl išvyko didelė Brazilijos delegacija Pekingą išnirti platesnės prekybos galimybes ir sudaryti sutartis.

Po ilgu kartais nemalonių derybų, pasisekė Brazilijai susitarti su Argentina dėl pastatymo milžiniško pajėgumo elektros jėgamos ant „Sete Quedas“ kriokliu.



DIRVA

Lietuvos Vyčių seimo dalyviai Clevelando lietuvių kultūriniame darželyje prie dr. J. Basanavičiaus paminklo.

J. Garlos nuotrauka

PAVERGTŲ LIETUVŲ

Lietuvoje Mokslų akademiją suruošė ekspedicija į Gudiją tekusias Lietuvos sritis. Surinkta daug dainų, pasakų, smulkiosios tautosakos ir žodynui medžiagos

Birštone šia vasarą atidarytas kurorto muziejus, kuriame sutelkti virš šimto metų turį eksponatai. Daug darbo atliko mokytojo P. Kazlausko vadovaujami mokiniai

Vilniaus Filharmoninio orkestro esantis tradinis ansamblis „Nemuno Žiburiai“ Zarasuose surengė savo 2.000-tąjį koncertą.

Lietuvos Fizikas A. Jucys skaitė pranešimą atominės fizikos konferencijoje. J. Požėla Varšuvoje supažindino tarptautinės konferencijos dalyvius su puslaidininkių mokslu Lietuvoje. V. Statulevičius ir dr. B. Grigelionis Kioto mieste, Japonijoje, skaitė pastabas apie tikimybių teoriją.

Apie 70 proc. Lietuvos mokytojų teseka savo srities spaudą, apie Ketvirtadalis ar penktadalis skaito grožinę literatūrą, nes šalia pamokų reikia laiko skirti įvairiems šalutiniams darbams mokykloje.

Netoli Didžiasalio prie Padysnio pelkių atrasti devynių metrų storumo molio klodai, kone gryniausiu Lietuvoje. Statysimas 700 darbininkų vandentiekio vamzdžių fabrikas, o medžiagos užteks apie 30 metų.

Vilniaus Universiteto istorijos fakulteto rūsyje veikia mižas studentų teatras, jaukiai įrengtas ir dramos gerai atliekamos.

Ypatingai po Chruščiovo mirties slaptų laikraščių skaičius padidėjo sovietų sąjungoje ir jie turi daugiau politinių atspalvių. Vakaruose jau yra gauta apie 2.000 tokių dokumentų, iš viso apie 12.000 puslapių. Geriausiai žinomas vakaruose yra „Vėliausių įvykių apžvalga“ kurios išėjo neseniai 25-tasis numeris.

LAISVAME PASAULYJE

Montevideo sambūris „Ažuolynas, buvęs IV-oje Tautinių šokių šventėje JAV-se šiais metais, šoko Villa Colon šimtmečio šventėje, buvo gerai įvertintas žiūrovų, nors dėl lietaus negalėjo visų šokių parodyti.

Urugvajaus liet. jaunimas rugsėjo 3 d. sušaukė visuotinį susirinkimą kuriame svarstyta kolonijos jaunimo ateities veikimas.

Juozas Petruškevičius vienas iš pagrindinių ruošėjų naujo dainorėlio, išeisiančio Montevideo.

Rugsėjo 23 Montevideo mieste Liet. Kultūros draugija suruošė pavasario šventę.

Melbourn universiteto lankymo dieną lietuvių studentų skyriaus valdyba suruošė liet. tautinių dirbinių parodėlę, kurią aplankė tūkstančiai žiūrovų.

Lenkijos lietuviai ruošia lietuviškų ansamblių sąskrydžius ir lietuvių kalbos mokytojų pasitarimus. Vidugiriuose veikia jau 15 metų „Rūtos“ ansamblis; Kraivėnuose, Peleliuose, Agurkiuose, Vroclave taip pat yra šokių ir dainų sambūriai (pastarasis - „Vilnelė“).

Lenkijoje leidžiama ūkininkams įsigyti nuosavus traktorius, kai tik pakilo jų gamyba. Visa eilė lietuvių ūkininkų, ypatingai suvalkuose įsigijo modernesnes priemones. Naujas traktorius kainuoja apie (kruzeirais, ten zlotais) 33,000, kada vidurinis mėnesinis at-

lyginimas yra apie 3300 kr.

Lenkijos lietuvių mokslo ir kultūros mėnraštis „Varsnos“ aprašo šių metų 3-4 nr. lietuvių bičiulį Jurgį Sauerveiną, gimusį prieš 140 metų, mokėjusį virš 66 kalbų rašyti ir skaityti, parašiusį Mažosios Lietuvos himną „Lietuviais esame mes gimę.“

Suvalkų miesto Žemės ūkio muziejuje 1967 metais iš 536 eksponatų 71 buvo lietuviškas-rūbai, baldai, apyvaukos dalykai.

Lenkijoje leidžiama dėstyti ir kitas kalbas. Lietuvių kalbos kursas lietuviškose krašto srityse pradėtas 1952 metais, dalyvaujant 24 studentams. Pagrindinė mokykla Punske, kurią užbaigė 176 asmenys, kurių dauguma studijavo ar studijuoja universitetuose. 1971 metais dvidešimtoji mokinių laida turėjo 13 narių.

Iš visų mokinių, ne lenkiškose mokyklose Lenkijoje, lietuviškose mokosi vienas iš 20 vaikų. Seinų apskrityje yra 9 pradžios mokyklos su lietuvių dėtomąja kalba, mokosi 523 vaikai; kitoje mokyklose, kurios yra mišrios, lietuvių kalbos mokosi dar 248. Skaičius lietuviškose mokyklose vis auga, nors Lenkijoje lietuvių yra labai mažas nuošimtis.

Detroite amerikiečiai pagerbė septynias žymias moteris, kurios tarnauja federalinės valdžios įstaigose. Jų tar-

pe buvo lietuvė Milda Švobaitė-Baužienė, analitinė chemikė, dirbanti Vaistu ir Maisto agentūroje. Tame pačiame mieste gyvena ginekologijos srityje pasižymėjusi dr. Eugėnija Gurskytė-Paužienė.

Australijos lietuviai skautai šiais metais mini 25-rių metų sukaktį, numato išleisti jubiliejinį leidinį.

Melbourn, Australijoje, Lietuvių namus lankydamas Australijos imigracijos ministeris sveikino lietuvius, pabrėždamas, kad iš visų tautybių krašte jie pasistatė geriausius namus



Šokėjai Bradforde Anglijoje

Apie 50 lietuvių darbu randami tarp 250 skulptūrų pirmoje Estijos, Latvijos ir Lietuvos skulptūros parodoje, įvykusioje Rygos senosios pilies salėse. Iš viso buvo 250 darbu.

Rugsėjo mėnuo yra JAV-se Lietuvių Bendruomenės mėnuo. Visa eilė straipsnių ragino lietuvius įmokėti solidarumo mokestį.

Romuvos skautų stovykla, netoli Toronto Kanadoje, šventė savo dešimtmetį. Nupirktas ir įrengtas lietuvių lėšomis gražiame miške prie ežero šiais metais pašventintas ir stovyklos kryžius-paminklas, įrengta naujai išlieta krepšinio aikštė.

Šiaulių kultūrinė savaitė JAV-se įvyko tėvų pranciškonų sodyboje netoli Atlanto vandenyno. Teatro grupe atliko Butakus 2 veiksmų dramą Partizano motina. Buvo J. Girniaus paskaita apie tautinę vienybę, E. Putvytės apie Sibiro lietuvius, buvo ir Sibiro rankdarbių parodėlė, iskaitant rožančių iš duonos padarytą. Koncertavo smuikininkas J. Vasyliūnas ir pianistas V. Vasyliūnas.

Rugpjūčio 23-27 dienomis Clevelande įvyko Lietuvos Vyčių 59-tasis seimas. Organizacija apjungia daugiausia jau trečios ir ketvirtos kartos JAV-iu lietuvius.

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas papildė savo sąstatą dviem naujais nariais: 27 metų Vytautas Radzivanas ir 25-ių metų Antanas Razgaitis, abu ateitininkai, užėmė dr. B. Nemicko ir R. Kėzio vietas. VLIKo centras yra New Yorke.

MINI SPAUDA IR MINI KONGRESAS

Kaikurie dalyvavusieji antrajame Jaunimo kongrese liepos mėnesį pavadino būsimąjį V. Pietų Amerikos lietuvių kongresą „mini-kongresu“. Pasinaudojant šiuo „modernišku“ priedėliu „mini“ galima atžymėti ir M. Lietuvoje vaiku puslapio metines ir būsimąjį PALK kongresą.

Jau eilė metų M. Lietuvoje buvo jaunimui skirtas puslapis „Jaunystės aidas“. Jame ir lietuvių ir portugalų kalba perėjo eilė straipsnių, eilėraščių, žinių, nors buvo ribotas skaičius iliustracijų dėl technišku ir finansiniu kliūčių.

Prieš 52 savaites prie M. Lietuvos pradėjo eiti iliustruotas priedas, atspausintas rotatoriumu, pavadintas „Mūsų Lietuva Mažiesiems“, taikomas vaikams ir jaunimui. Po N. Metu jau perejo į savo nuolatine vieta normaliam M. Lietuvoje. Sekančios savaitės numeris bus jubiliejinis. Nedidelis tas jubiliejus, palyginus su 45iais metais masinės lietuvių imigracijos Brazilijon ar savaitraščio ateinančia 25 metų sukaktim, bet visvien svarbus.

Mūsų Lietuva Mažiesiems, jos turinys ir stilius gimė iš jaunimo ir su jais besidarbuojančiųjų. Kita savaitė idesioji statistika parodys, jog tame skyriuje bendradarbiavo 59 asmenys iš 19 miestų ir S. Paulo bairų. Puslapis buvo ir liko ne tik „mažiesiems“ taikytas bet ir pačiu „mažųjų“ ruošiamas. Jauniausi bendradarbiai yra kokių 7 riu metų amžiaus.

Tokių mažiesiems skiriamu puslapiu yra kone visuose lietuvių išėjimo laikraščiuose. Neatsitiekame ir mes „Mini-spaudos“ skaitytojais, tikimasi, bus ir toliau laikraščio bendradarbiai, o vėliau jau prenumeratoriai bei rėmėjai.

Medžiagos puslapiui niekada netrūksta ir, atrodo, netrūks, nes atsiranda vis daugiau jaunu bendradarbių kurie patys, neprąšomi, paruošia ka nors, o kiti labai lengvai, be lietuviams įprastu maldavimu, prašymu ir pakartojamu raginimu, iš karto sutinka talkininkauti.

Be to, teko nugirsti piktu gaudu kad ir suaugę tuos vaiku puslapius skaito.

Būsimąjį Pietų Amerikos lietuvių kongresą „Mini kongresu“ pavadino ne todėl, kad mažai būtų darbo, pastangu, ar kad jo apimtis būtų maža, bet todėl, kad tai būtų proga išbandyti mūsų kolonijos jėgas ir sugebėjimus prieš trečiąjį Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą, kuris vyks čia 1975 metu gruodžio mėnesį.

Megstame pasinaudoti tokiomis didingomis progomis kam nors ypatingam aptarti ar padaryti. Jau buvo rašoma M.L. puslapiuos arba žmonių kalbama, kad šio Kongreso proga reikėtų apspręsti visą eilę mūsų kolonijos bendrų lietuviškų reikalų, pav.: nutarti ir išgyti nuosavą stovyklavietę jaunimui (ir visiems) ar gamtoje klubą lietuviams; tobulinti ir išplėsti spaudą, įsteigti Brazilijos lietuvių muziejų, pasistengti įrengti seneliams namus, sušaukti didžiulį visos kolonijos susirinkimą, steigti bairų valdybas ar komitetus, išleisti portugalų kalba stambesnę knygą apie Lietuvą, atspausinti Brazilijos lietuvių metraštinę, pastatyti stambų vaidinimą, pasitarti dėl lietuviškųjų mokyklų (V.Bela, Moóca, V.Anastácio) išlaikymo talkos, išjudinti bairus, ir tt..

Visiems šiems užmojams reikalinga vadovų ir talkininkų. Sekanti didelė proga ką svarbaus nutart ir padaryti bus III Jaunimo Kongresas čia pas mus. Kaikurie didesni darbai jau dabar g ana aiškūs.

Mini-kongreso metu turėsime savo namuose priglausti tautiečius iš penkių kraštų, gal šimtą asmenų. Jaunimo kongresui reikės gal 400 nakvynių atvyksiantiems iš 15 kraštų. Ne taip svarbu jau dabar statyti „palacetę“ svečiams priimti, bet svarbu, kad svečiai visur pas mus jaustųsi patekę į lietuvišką šeimą. Kaip prieš II PLJK dalyviai mokėsi lietuvių

kalbos, dainų, taip dar liko treji metai panašiai tuošiai. Tam turime ir liuanistines mokyklėles.

PALKo komitetas jau seniai driba. Talkininkų daug, bet reikia jų daugiau. S a npauliškiškai gal apsieisime be 90 asmenų komiteto kongresui ruošti, bet daug darbininkų tikrai reikės. Visi turintieji bent 14 metų jau dabar gali pradėti svajoti bei ruošti 1975 metams, o tėvai ir seneliai gali jiems padėti.

Artimesniojo kongreso iškilmingajai programai ieškoma didesnės salės, į kurią subėgtų gal net pora tūkstančių lietuvių. Tokia programa kolonijoje sujuda visi, tempia net savo gimines ir draugus į didžią šventę. Būtų gera, kad po trijų metų į jaunimo kongresą ateitų dar daugiau tautiečių šeimų.

Petras Daugintis

AR SOCIALIZMAS NEIŠVENGIAMAS

Vieną sekmadienį teko būti vieno mokyto lietuvių šeimoje. Po kiek laiko pradėjome kalbėti apie brangias produktų kainas, nedidelius uždarbius ir nelengvą darbininkų ekonominę padėtį. Tada jo žmona pasakė:

O vis dėlto ji gėrėja, ir yra, palyginti, geresnė už kitų Pietų Amerikos kraštų.

Jos vyras atsakė:

Jei nebūtų nuvertę prezidento João Goularto, gal ji būtų daug geresnė. Jis, kaip trahalistų partijos vadas turėjo gražią idėją - iš darbininkų sindikatu ir žemdirbių atstovu sudaryti kaip koki parlamentą. Šis drauge su prezidentu turėjo valdyti kraštą. Dėlto jis norėjo praveisti ir žemės reformą. Galia tik, kad jo rėmėjai komunistai, įsimeję į sindikatus, jį išdavė - visur kišo komunistus ir komunizma. O tai nepatiko didžiulei brazilų daugumai.

Nežinau, kiek João Goulart ta idėja ir tokiu planu buvo persiėmęs. Tačiau aišku, sindikatai negali vesti viso krašto ūkinės politikos ir valdyti valstybės. Jie rūpintusi tik savo grupės - darbininkų, žemdirbių, tarnautojų - reikalais, o ne visų žmonių. Be to, jie dažniausiai patenka į Maskvos diriguojamų komunistų rankas, ar savanauddžių vadovų grupes, ar yra priklausomi nuo valdžios, esančios intereso grupių įtakoje.

Tada anas tautietis tarė:

- Aš manau, kaip ir daugelis kitų, socializmas Pietų Amerikoje neišvengiamas. Jis anksčiau ar vėliau įsigalės ir perduos valdžią pačiai liaudžiai.

- Tiesa, daugelis taip galvoja. Tokių yra net katalikų vadų, kunigų ir vyskupų tarpe. Tačiau jie l a b a i k l y s t a ir maišo geresnės santvarkos troškimus su nuoga tikrove.

Mat, socialistinėje santvarkoje atimama gamybinė nuosavybė iš paskirų asmenų ir jo bendrovių. Paliekama tik kilnojamoji nuosavybė ir smulki pro-

duktyvi amatninkams, žemdirbiams. Tada žmogus praktiškai n e t e n k a l a i s v é s - tampa visiškai priklausomas nuo vienintelės darbo davėjos Valstybės. Smulkioje prekyboje, žemdirbystėje ar amatuose daug žmonių nesutilps. Be to, ir tie bus visiškai nuo Valstybės valdžios priklausomi. Jie turės pirkti ir žaliava iš valdžios sandėlių, ir kreditą gauti iš valstybinių bankų, ir parduoti valstybinėms didžiosioms krautuvėms. Žmonės, nebetekdami ūkinės iniciatyvos ir laisvės, netenka taip pat ir politinės, ideologinės ir religinės laisvės. Ar netaip yra kraštuose už geležinės uždangos ar ne to siekia komunistai Čilėje, veda moje į socialistinę santvarką?

Reikia suprasti - patį liaudis negali valdyti valstybės. Jos vardu visada ir visur valdė ir valdys krašta vadai, elitas, rinktinė grupelė, nežiūrint kaip jie ten besivadintų, ar būtų pasieke valdžia. Socialistinėje santvarkoje nėra kam jų efektyviai kontroliuoti. Nėra kitų partijų, nepriklausomų sindikatu darbdavijų sąjungos, nėra laisvos spaudos ir viešos opinijos. Viskas nuo jų priklauso ir jų kontroliuojama.

Išeitis socializacijoje

- Tad kur išeitis - klausia tautietis

Išeitis yra socializacijoje, tai yra, per davime tvarkyti visus reikalus socialinėms grupėms ar organizuotoms ūkinėms, profesinėms ir kitokioms bendruomenėms. Valstybės gi valdžia tiknuotų, valdytų bendruosius visu organizuotų grupių reikalus, vykdytų krašto ūkinę ir bendrąją politiką ir tt. Paskiri žmonės, turto ar kapitalo asmenys ir jų grupės negalėtų užviešpatauti krašto ūkio ir valdžios. Stipri valstybės valdžia pajėgios organizuotos ūkinės ir profesinės grupės to neprileistu. Tarkime katalikų Bažnyčios socialinis mokslas.

O kaip veiktų tos organizuotos bendruomenės?

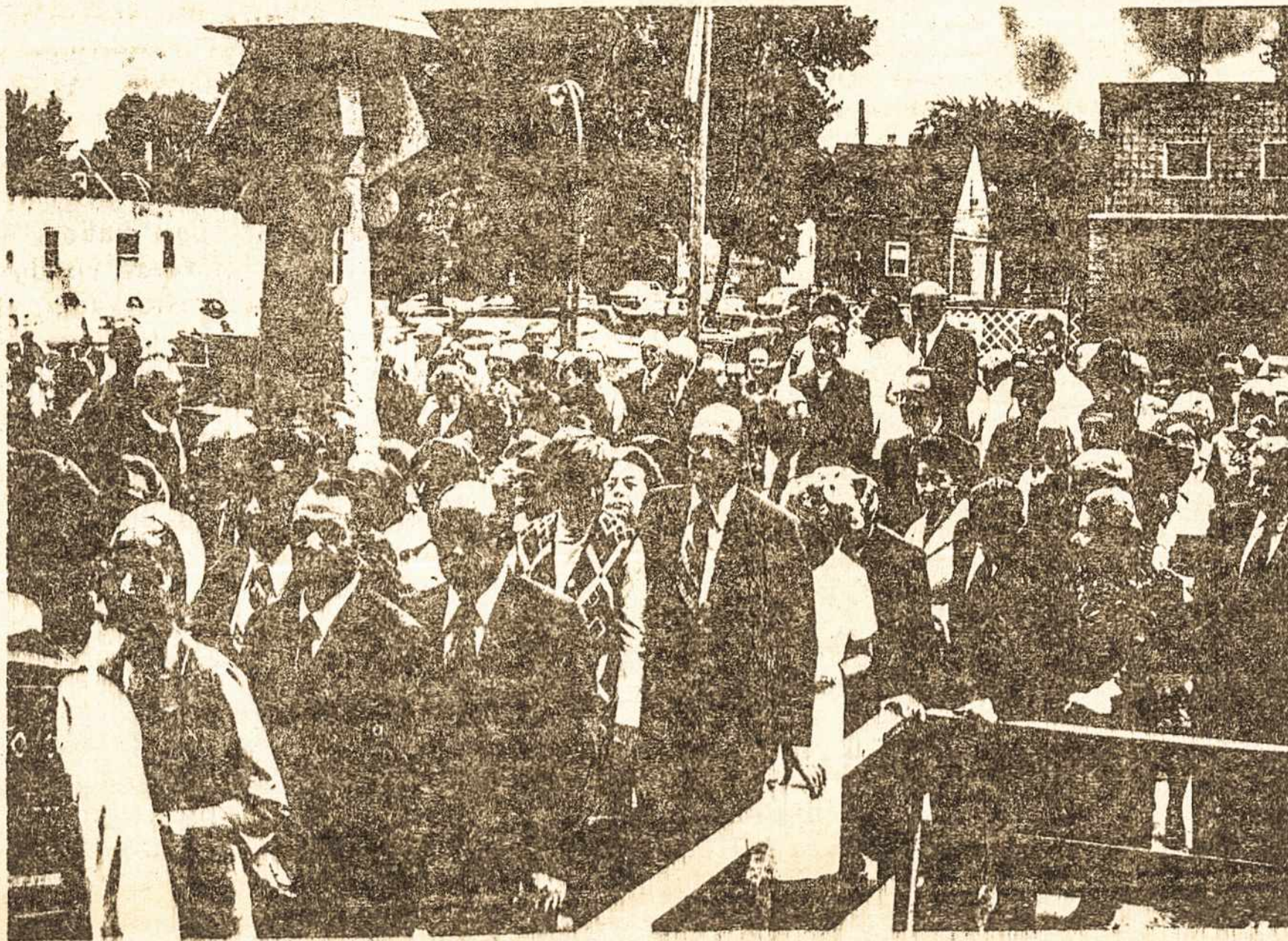
Katalikų Bažnyčios socialinis mokslas neturi joms konkrečių formų ar šdirtų planų. Tai priklauso nuo kiekvieno krašto, padėties, esamu sąlygu ir galimybių. Pagal katalikus sociologus jos veiktų panašiai kaip dabartinės miestų apskrivių savivaldybės ar federatyvineje valstybėje esančios paskiros valstijos. Kaip ir tas administracines savivaldybes tenka visi tame plote gyvenantieji taip ir i ūkinė bei profesiniu bendruomeniu tarybas, valdybas, pirmininkus rinkti visi toje srityje veikantieji darbininkai, technikai, tarnautojai, darbdaviai, prekybininkai. Išrinktieji organai savo potvarkiais, dekretais ir istatymais dariniai ir kompetingai tvarkytu visus savo ūkinės ar profesinės srities reikalus...

Gerai vedamos organizuotos bendruomenės įgyvendintų tikrą, pilnutinę demokratiją, investu socialine demokratija, kur visi dirbantieji turėtų balsą ir visos socialinės klasės, nuolat taikiai bendradarbiaudamos, dirbtų savo ir bendrąjam labui.

7 DIENOS ČIKAGOJE

DIRVA, 1972 m. rugs. 20 d.

VLADAS BŪTĖNAS



Minia lietuvių rugsėjo 10 d. susirinko į naujojo Jaunimo Centro pastato atidarymą.

RUGSEJO 10 d. rytą vėl minios lietuvių, kaip II Jaunimo kongreso bei IV Tautinių šokių šventės dienomis, rinkosi prie Jaunimo centro naujojo pastato atidarymo iškilnoms. Prie paminklo Žuvusiems už Lietuvos laisvę buvo pastatytas altorius, gi naujojo Jaunimo centro pagrindinės durys perjuos tos tautinių kapinų, 10 val. ryto vysk. V. Brizgys su lietuvių jėzuitų palyda išėjo atnašauti mišią atviram lauke prie paminklo Žuvusiems už Lietuvos laisvę. Prieš prasidedant mišioms, į aukštį ėmė kilti JAV ir Lietuvos vėliavos ir visi susirinkę sugiedojo Lietuvos himną. Tik po to prasidėjo mišios ir maldos. Iki šiol buvom įpratę tautinių švenčių proga giedoti Lietuvos himną. Šnyčiose po mišią, lietuviai jėzuitai šį kartą padarė naujovę: himnas buvo su giedotas prieš mišias, į padangę kylant vėliavoms. Tai visiems padarė malonų ir didingą įspūdį. Pamokslo metu vysk. V. Brizgys teisingai pabrėžė, kad čia, Jaunimo centre bei jo aplinkoje, jungėsi ir toliau jungsis lietuvių tautiniai siekiai ir krikščionybė. Tik kažin ar rei-

kėjo vyskupui gąsdinti žmones pranašavimu, kad po eilės metų čia gal vaikščios svetimtaučiai ir stebės lietuvių paminklus bei palikimą. Juk per pusę milijono dolerių lietuviai šį kartą kaip ir anksčiau senajam JC sudėjo tam, kad čia augtų bei bręstų naujosios išėivijos lietuvių kartos, kad čia būtų visų lietuvių visuomeninio bei kultūrinio gyvenimo namai. Tadgi Jaunimo centras pastatytas šių dienų lietuviškai gyvybei liudyti, o ne būti kada nors paminklu. Lietuviai jėzuitai taip pat nesykį yra pabrėžę, kad jie iš čia niekad nesitrauks ir sudarys užtvarą Brighton, Gage ir Marquette Parkų lietuvių kolonijoms, kad ten taip greitai neišiveržtų juodosios rasės žmonės.

Pasibaigus mišioms, Lietuvos gen. konsulė Chicagoje J. Daužvardienė tarė trumpą bei prasmingą atidarymo žodį ir perkirpo naujojo Jaunimo centro pagrindinių įėjimo durų kaspiną. Sekdama Lietuvos konsulę bei dvasiškius, minia bemaž uztvenkė naujuosius rūmus ir pirmą kartą pamatė iš vidaus tas patalpas, kur augs būsimojos išėivijos lietuvių kartos,

kur bus saugojami mūsų kūrybiniai lobiai bei kitos tautinės relikvijos. Visi su džiaugsmu gėrėjosi moderniomis patalpomis, įrengtomis Dariaus-Girėno lit. mokyklai bei Pedagoginiam Lituanistikos Institutui. Trečiam rūmų aukšte erdvios patalpos Pasaulio Lietuvių archyvui ir taip pat Muzikologijos archyvui. Yra ir puikių kambarių jaunimui. Tik pirmame aukšte pagrindinis plotas prieš paminklą Žuvusiems už Lietuvos laisvę, kur turi būti Čiurlionio galerija ir Lietuvos Laisvės kovų bei liaudies meno muziejai, dar galutinai neužbaigta. Neuzbaigta įrengti sutrukdė laiko stoka, kitų -- kad pinigų. Bet jau ir šį kartą ne vienas tūkstantis lietuvių, per visą dieną lanke naujuosius Jaunimo centro rūmus, nors dar ir galutinai neįrengtoje kavinėje lietuvių jėzuitų ir jų talkininkų ponių -- buvo nemokamai vaišiniami kava bei pyragaičiais, o vakare didžiojoje salėje įvyko banketas, kuriame dalyvavo per 300 žmonių. Banketo metu, šalia kitų, deramai buvo pagerbia buv. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininko a.a. Juozo Ba-

čiūno našlė M. Bačiūnienė. Kaip daugeliui žinoma, naujojo Jaunimo centro pastato architektas yra J. Mulokas, statybos vykdytojas inž. J. Stankus, o statybos direktorius kun. J. Kubilius. Prie jų jungiasi šimtai, o gal ir tūkstančiai talkininkų, aukoję didesnes ar mažesnes sumas statybai, prisidėję savo darbu ir kitaip parėmę. Užbaigai prisimena liet. jėzuitų provinciole ir naujojo Jaunimo centro direktoriaus kun. G. Kijausko žodžiai: "Lietuviai jėzuitai su visuomenės pagalba niekad nestatė ir nestatys jokių paminklų, o tik gyvybės rūmus šių dienų lietuviams ir ypač jaunimui.."

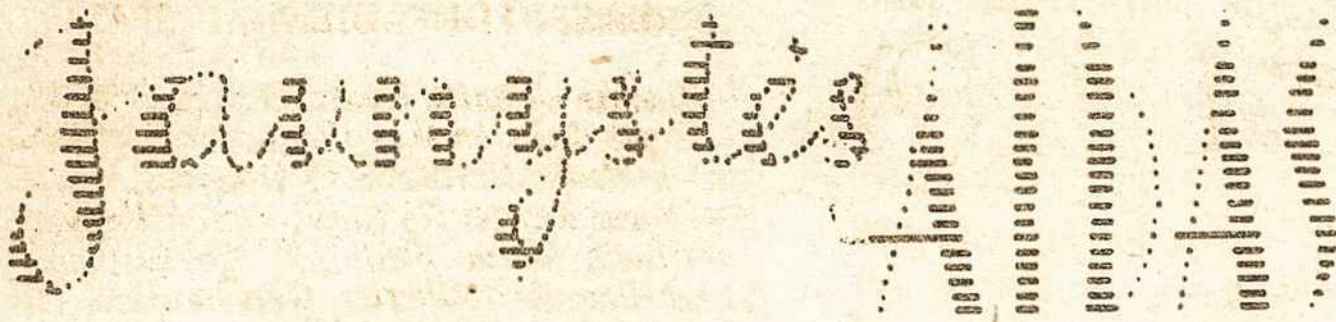
* IŠ POKALBIO su Čiurlionio galerijos direktore dail. Vanda Balukiene teko sužinoti, kad nauja, moderni Čiurlionio galerija naujuosiuose Jaunimo centro rūmuose numatoma su deramomis iškilnėmis atidaryti artėjančios Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga. Čiurlionio galerijos vadovybė deda pastangas, kad Lietuvių Fondas kiekvienais metais skirtų 1000 dol. dailės premijai, kaip kad skiria Rašytojų dr-jos premijai. Jei Lietuvių Fondo vadovybė prašymo neatmes, galimas daiktas, kad pirmoji premija bus įteikta naujosios Čiurlionio galerijos atidarymo proga.

— Jaunimo peticijai, kuri bus įteikta Jungtinėm Tautom šį rudenį, parašai dar renkami. Peticijų lapai gaunami jaunimo kongreso būstinėj, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. Margučio raštinėj, 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill., arba pas LB apylinkių pirmininkus. Visi lietuviai kviečiami, pasiimti peticijų lapus ir rinkti parašus atostogų metu išvykose, gegužinėse ir kitur.

— Jurgis Janušaitis, prekybininkas ir plačiai besireiškias žurnalistas, o taip pat ir Darbininko bendradarbis, rugpiūčio 5 atšventė 60 m. amžiaus sukaktį.

— Švietimo Taryba kitų kraštų jaunimo kongreso delegatam išdalino knygų už 900 dol. Be to, per kun. A. Saulaitį, SJ, pasiuntė Pietų Amerikos lietuvių mokyklom: Barazilijon už 667 dol., Argentinon už 653 dol., Urugvajun už 281 dol. Viso išduota knygų už 2,501 dol.

— Liuda Rugienienė, skautininkė ir filisterė, gyv. Detroit, Mich., pakviesta vadovauti akademinės skautijos stovyklai. Stovykla — studijų savaitė vyks Dainavoj, rugpiūčio 27 — rugs



PASAULIO LIETUVIS--HAMILTON

Não longe, apenas 45 minutos ao sul de Torontó, encontramos um outro centro menor mas também forte. A cidade é o centro industrial (aço, carvão, minério) do país, bem situado para os navios que passam do Atlântico aos Grandes Lagos no interior pela Saint Lawrence Seaway. A comunidade lituana em 1961 tinha 2.215 pessoas vindas da Lituânia, além do acréscimo no país.

O centro das atividades lituanas é a paróquia com o Centro da Juventude (Jaunimo centras) ao lado. As famílias formaram-se um pouco depois da imigração pós-guerra, porque os homens trabalhavam nas florestas em troca da passagem grátis ao mundo novo. Por isso, aqui como em Toronto, há muitas famílias jovens e um monte de juventude.

O que é mais famoso aqui? Bom, dos lugares turísticos, o Jardim de Rosas. Dos lituanos, talvez o Mons J. Tadarauškas, que construiu a igreja e o centro com a ajuda de todos. Dos grupos?

Os paulistas já conhecem a professora de danças do "Gyvataras", a sra. G. Breichmanienė, que ensinou as danças em São Paulo em dezembro-janeiro passado e foi o (ou melhor "a") chefe do festival das danças em Chicago. O governo do Canadá enviou o grupo à Alemanha há poucos anos como representantes oficiais do país, mais tarde eles fizeram uma viagem ao oeste do Canadá (igual a distância da Transamazônica). É um dos melhores conjuntos folclóricos lituanos.

Durante o acampamento do Congresso na Romuva, o grupo teatral "Aukuras" apresentou alguns pedaços de dramas clássicos lituanos. Nem dá para contar o resto sobre Hamilton.

Perto de Hamilton há uma cidade chamada London. Aqui mora um casal--Antanas e Anastazija Lamosaitis, conhecidos por suas obras de arte. Primeiro, a arte folclórica--juostos (litas), ropas tradicionais, tapetes folclóricos e modernos, que fizeram parte de exposições em vários países. (Em Toronto esquecimos de visitar Telesforas Valius, pintor e gráfico excelente). O cantor Vaclovas Veri-



Londono, Ont., studenčių skaučių kvartetas RASA, akademių šventėje išpildęs programą. Iš kairės: sesės I. Jakubaitytė, R. Bliskytė, L. Petrašiūnaitė ir priekyje V. Petrašiūnaitė.

kaitis, além da sua profissão, também cuida do coral de meninas (60 membros), chamado "Aidas" (Eco).

Os lituanos tem o seu próprio banco (assim como em Montréal e Toronto), chamado Talka (ajuda comum) (os outros são Parama-apoio, e Litas--a moeda da Lituânia independente). E o resto: grupos de esporte, escoteiros, ateitininkai, estudantes. O nosso guia (o livro sobre os lituanos da Canadá) indica, que o valor total das propriedades conhecidas dos lituanos no país tem o valor de 1 bilhão e 800 milhões de cruzeiros. (Você sabia que no Canadá os lituanos tem 35 postos de gasolina, 26 salões de beleza (as moças lituanas não precisam deles, pois já são bonitas), 25 hotéis, 18 moteis, 15 restaurantes... por isso não adianta falar inglês ou francês--o lituano já basta. (Dados de 1966).

EXPOSIÇÃO DOS PAÍSES BÁLTICOS 72



PRAÇA ROOSEVELT, SÃO PAULO

SPALIO 13 - 22 OUTUBRO

ANO DO SESQUICENTENÁRIO

I klausimas apie kelionę į Jaunimo Kongresą ir tautinių šokių šventę atsako Teresa Jocytė, Elena ir Sonia Bareišytės.

Kas Jums buvo įdomiausia Šiaurės Amerikoje?

Ficamos **admiradas** de ver tantos lituanos espalhados pelas cidades americanas e principalmente em Chicago, onde a concentração de lituanos é maior que em São Paulo.

Kokie Jūsų įspūdžiai iš tautinių šokių šventės

Foi uma das coisas mais lindas de pudemos participar. Nós nos sentimos orgulhosas de sermos lituanas e assim poderemos participar deste espetáculo.

Koks miestas Šiaurės Amerikoje Jums geriausiai patiko? Kodėl?

Em Chicago (USA) pudemos observar como vivem os americanos e paisagens típicas, as quais a gente sempre ve nos filmes: jardins, parques, casas estilo europeu e supermercados. Em Toronto (Canadá) gostamos dos mu-

MŪSU LIETUVOS MAŽIESIEMS IR JAUNYSTĖS AIDO REDAKCIJA:

Rimgaudas Juraitis, Emantė Mikuckytė, Janetė Nikitin, Alfonsas D. Petraitis, Onutė Petraitytė, Antanas Saulaitis, Rymantė Steponaitytė, Kristina Valavičiūtė.

séus e também a prefeitura que lá é chamada de City Hall, onçe conhecemos o prefeito.

Koks skirtumas tarp Brazilijos ir S. Amerikos miestų?

Uma diferença fundamental está na limpeza, todos cuidam dela, nas ruas, nos parques. As avenidas são bem largas e não há congestionamento. Em quase todas as lojas e ruas há máquinas que vendem Coca-Cola.

Ar buvo verta ruoštis Jaunimo Kongresui čia São Paule (lietuvių kalba, diskusijos apie JK programą)?

Nós que participamos do II PLJK já sentimos o sentimento de patriotismo pela Lituânia, porem muitos não puderam viajar conosco. Com o III PLJK em São Paulo muitos poderão tomar conhecimento de nossas atividades e participar delas, o interesse aumentará. Os estrangeiros poderão conhecer o Brasil que é pouco conhecido no exterior.

Ar susipažinote su lietuviais iš kitų kraštų? Iš kokių?

Conhecemos pessoas da Alemanha, Austrália, Argentina, Uruguai, Colômbia, Venezuela, muitas cidades americanas e canadenses.

Kokia vakarinė programa Jums labiausiai patiko (šokiai, Kongreso talentų vakaras, teatras, filmai stovykloje...)? Kodėl?

O que mais nos agradou foi uma exibição de slides. Foi tão bem feito que nos atraiu a nossa atenção. Eram 4 projetores ao mesmo tempo além da uma gravação que acompanhava muito bem os slides.

Ką Šiaurės Amerikos lietuviai manė ar galvojo apie Braziliją?

Muitos nem sabiam onde ficava o Brasil. Quando ficavamos hospedados em alguma casa lituana, todas queriam saber a respeito do Brasil. Localização, população, tamanho, indústrias. Todos tinham uma idéia muito errada do Brasil. Mesmo as enciclopédias informavam erradamente. A idéia geral era que o Brasil era habitado por índios, cobras epirranhas. Ficaram muito admirados ao saberem que fabricamos os nossos automóveis. Todos perguntavam se a capital do Brasil era Buenos Aires. Nós respondíamos que a capital brasileira era Brasília, uma das cidades mais modernas do mundo.

Ar yra koks skirtumas tarp Brazilijos ir Šiaurės Amerikos lietuvių jaunimo?

Parece que a juventude americana se interessa mais em estudar, aprender. A comunidade lituana é mais unida. Os jovens crescem neste ambiente de tipicamente lituano e assim tornam-se ligados entre si pelo sentimento lituano.

Ar buvo lengva lietuviškai su visais susikabinti--su jaunimu iš kitų Pietų Amerikos kraštų, Australijos, Europos, S. Amerikos?

Com o pouco de lituano que sabemos não

M Ū S U L I E T U V A I l l u s t r a c i o n i s

Nr. 51

VALIO
JUBILIEJAU!



ŠIO MĖNESIO GIMTADIENIAI · SPALIS

3--Ricardo Urbaitis, Regina Suarez de Souza,
5--Sérgio Dovydaszkas, Vnia Maria Musteikis,
4--Paulo Musnickis, 8--Albertas Miselis,
13--Teresa Jočytė, 17--Stasys Victor Žitautas,
19--Gisela Maria Saulys, 24--Clovis Baužys,
Sonia Bareišis, Albertas Gervetauskas, 31--
Audra Remeniūtė, Aleksandra Vaičiūnas

SAVAITĖS HOROSKOPAS

pataria Madame Teresa ir Madame Helena, VB

AVINAS (21/2-20/4)
Se você tem saúde de ferro, os astros não recomendam tomar banho esta semana, pois poderia estraga-la.

TAURAS (21/4-20/5)
Bandyk truputį suvaldyti savo svorį: esi linkęs storėti. Nevalgyk nieko.

DVYNIAI (21/5-20/6)
Reserve umas horinhas para se dedicar à leitura, isto ajudaria muito a melhorar os seus conhecimentos.

VĖŽYS (21/6-20/7)
Jei esi neturtingas, patariama atsargiai išleisti savo brangius pinigėlius.

LIŪTAS (21/7-22/8)
Neste começo de primavera, plante uma árvore no seu jardim, pois além de enfeitá-lo ajudará a enfeitar a nossa cidade.

MERGELE (23/8-22/9)
Jeigu gerai matai, sveikiname, bet kad galėtum laikytis dabartinių madų, užsidk akinius be stiklo.

SVARSTYKLĖS (23/9-22/10)
Se você estiver com dor de dente, aí vai um remédio infalível lavar o raiz do dente com vinagre e deixar secar ao sol por duas horas.

SKORPIONAS (23/10-22/11)
Uma joia de pedra preta fica muito bem em você-ajudará a proteger sua vida sentimental de muitos perigos.

ŠAULYS (23/11-21/12)
Jeigu esi labai užimtas šia savaitę, neįregistruok apie keliones ar atostogas. **DIRB**.

OŽRAGIS (22/12-20/1)
Se você nasceu em capricórnio só tem duas opções: ou é capricórnio ou capricórnio.

VANDENIS (21/1-19/2)
Caso seu coragem não funciona, procure não se meter em brigas.

ŽUVYS (20/2-20/3)
Atsargiai. A maré não está para peixe.

foi difícil nos entender com os outros. A maior dificuldade foi que quando faltavam palavras lituanas, dizíamos palavras portuguesas, os ingleses palavras inglesas, os alemães palavras alemãs. Assim aprendemos algumas outras palavras estrangeiras.

Ar jums atrodo, kad trečiasis Jaunimo Kongresas 1975 metais Brazilijoje bus kitiems iš kitų kraštų įdomus?

Como foi interessante para nós conhecer os EUA, será interessante para os estrangeiros conhecerem o Brasil. Poderão ver que aqui existe uma comunidade lituana e que se esforça para mantê-la e melhora-la cada vez mais

Ką jūs manote, kad mes turėtume suruošti tam Kongresui? Kokias vietas turėtų svečiai pamatyti?

Devemos dar uma boa recepção a todos desde o aeroporto. Deviamos levá-los a conhecer o Metrô (até lá está pronto), algumas indústrias Zoológico, Muséus, Parques, acampamento, competições esportivas. Podíamos promover um baile de Carnaval, pois isto agradou muitos aos americanos, canadenses, etc.

Kaip patiko tos lietuvių šeimos, kurios Jus priėmė į savo namus įvairiuose S. Amerikos miestuose? Kodėl?

As famílias nos trataram muito bem. Nós nos sentimos como sendo parte da família. Davam-nos muita atenção e hospitalidade

Todos nos queriam muito bem e faziam tudo para nos sentirmos bem e procuravam nos agradar ao máximo.

Ar rašote laiškus, ar gaunate laišku iš žmonių, kuriuos Jaunimo Kongrese sutikote?

Já escrevemos muitas cartas para muitas pessoas, mas ainda não recebemos resposta. É muito interessante se corresponder com pessoas de diferentes países, já que podemos nos entender através de uma língua comum.

Ką dar norėtumėte apie Jaunimo Kongresą ir tautinių šokių šventę pasakyti?

Gostamos muito de tudo e agradecemos a quem nos deu a privilégio de tamanha alegria e satisfação.



DRUTĖ IR KĖSTUTIS

D. BASTYS



Petras Pakalnis

OLIMPINIAI ŽAIDIMAI

Gimė Graikijoje

Vienas iš gražiausių tautų bendradarbiavimo būdų yra olimpiniai žaidimai. Jie prasidėjo 776 metais prieš Kristaus gimimą ir tęsdavosi vieną dieną. Tačiau laikui bėgant jie taip patiko graikų tautai, kad buvo pratęsti iki 7 dienų. Žinoma, olimpinuose žaidimuose dalyvaudavo tik graikai, kurie tačiau suvažiuodavo iš visų kolonijų. Nugalėtojai būdavo laikomi tautos didvyriais. Juos apdainuodavo poetai ir patys žymiausieji būdavo įamžinami skulptorių. Graikai mėgo gražias kūno formą ir jomis gėrėdavosi.

Uždraudė Roma.

Nežinia, kuriais sumetimais Romos imperatorius Theodozijus tuos žaidimus uždraudė. Tai įvyko 393 m. po Kristaus gimimo. Galimas daiktas, kad jis bijojo graikų perversmo, nes olimpiniai žaidimai žadindavo tautinę sąmonę ir miklindavo kūną karui.

Atgaivino Prancūzas.

Olimpinus žaidimus atgaivino prancūzas De Coubertin. 1894 m. jis sušaukė Paryžiuje tarptautinį pasitarimą, kuriame dalyvavo 9 tautų atstovai. Pasitarimuose buvo nutarta suruošti olimpinus žaidimus Atėnuose 1896 m. Pasiskolinęs iš vieno turtingo graiko milijoną drachmų, jis pastatė sporto stadioną ir paprašė Graikijos Karaliaus būti tų žaidimų globėju.

Ne politikai.

Sakoma, kad baronas De Coubertin atgaivinęs olimpinus žaidimus politiniais sumetimais. Galvojant apie britų imperijos augimą, jam atėjusi mintis, kad sportas yra geriausias pasiruošimas drąsiems pionierių žygiams ir užgrūdin tai kariuomenei, kurios pagalba anglai įsigalėjo Azijoje ir Afrikoje. Juk panašiai buvo išplėtos ir ispanų bei portugalų imperijos. Sužadinę norą sportui, ir prancūzai galėtų paruošti tinkamą kariuomenę ir plėsti savo imperiją. Ta-

čiau tarptautinis olimpijados komitetas griežtai pasisakė prieš politinius, rasinius ir religinius tikslus ir norėjo, kad sportas tarnautų tarptautiniam bendradarbiavimui. Tas pats komitetas nustatė olimpinų žaidimų taisykles ir būsimąsias olimpijadų vietas.

Kituose Kraštuose

Garsiausios šio amžiaus olimpijados įvyko Paryžiuje (1900 m.), Saint Louis mieste (1904 m.) ir Berlyne (1936 m.). Paryžiaus olimpinuose žaidimuose pradėjo dalyvauti ir moterys. Jos žaidė ténisą ir šaudė strėles. Kadangi tuo laiku Paryžiuje vyko pramonės ir žemės ūkio paroda, ji nustelbė olimpinus žaidimus ir pamokė rengimo komitetą, kad nereikia supliekti dviejų dalykų į vieną.

Saint Louis olimpijada turėjo amerikiečių atspalvį. Bėgikai dėvėjo kaubojų batus ir skrybėles, sviedėjai metė į toli ne rutulius, bet akmenis, ir, kas juokingiausia, į olimpinus žaidimus buvo įtrauktos ir karvės. Aišku, „žaidimus“ laimėjo tos karvės, kurios davė daugiausiai pieno.

Berlyno olimpiada buvo tipiškai vokiška. Hitleris ruošėsi karui ir negailėjo pinigų sportui. Todėl aukso medalius daugumoje laimėjo vokiečiai. Bet garsiausias sportininkas buvo amerikietis negras Owens, kuris laimėjo net 4 aukso medalius. Vėliau jį pralenkė italas Nedo Nadi, laimėjęs Belgijoje 5 aukso medalius.

Tęsinys 10 p.

Zenonas Bačelis

JAUNIMO PAREIGA TAUTAI

Yra nenuginčijamas faktas, kad po paskutiniųjų dviejų pasaulinių karų sukurtas naujasis pasaulis yra tokia negardi maišalė, kad jis niekam nepatinka. Juk prieita prie, kad nei tautos nei paskiri žmonės nebėra s a u g ū s, nei namie, gatvėse, ne kelionėse. Išivyravo tarptautinis b a n d i t i z m a s ir k u m š č i o j ė g a.

Ideališkesnis ir kultūringasis jaunimas metasi ieškoti naujų kelių ir priemonių tautų sugyvenimui ir žmonijos gerovei kelti.

Lietuvių jaunimas, atitrūkęs nuo tautos, turi dvigubą pareigą – vietos tautai ir tėvynei. Šiuo atveju pirmenybė turi tekti savajai tautai. Tautinių mažumų teisė tą pareigą leidžia ir net skatina, nes žmonijos dvasinį lobį sudaro visų tautų kultūros. Ir mažiausia tauta turi savą kultūros vertybių ir jomis praturtina žmonijos kultūrą.

Lietuvių kalba laikoma raktu kalbų mokslui ir dėstoma kaikuriuose pasaulinio garso universitetuose. Nesu skaičiuojamos, skambios savotiškos mūsų dainos, rūbai žavi kitataučius.

Kilnus lietuvių būdas, gražūs papročiai aprašinėjami kitų tautų literatūroje. Todėl ne vengti reikia lietuvių, o ja didžiutis.

Šiandien, maironiškai tariant, „Sunkūs be galo laikai Lietuvą brangia suspaudė: Žsta vergijoje vaikai. Daugel jų priešai iššaudė“. Todėl šiandien tautos idealas yra išlaisvinti iš priešobaisaus“. Jaunimas turi pareigą padėti tautai laisvės kovoje, burti lietuvius bendram darbui į Brazilijos Lietuvių Bendruomenę.

Bet juk ir pačio jaunimo veikloje pas mus yra tik nedidelis būrelis. Veikliausiai turėtų pasireikšti jaunimas, dalyvavęs II P.J. kongrese ir taut. šokių šventėj Čikagoje. Jis matė kitų kraštų jaunimo veiklą. Dalyvaudamas studijų savaitėje ir stovykloje gavo iš vadovų ir prelegentų nurodymų bei patarimų ir naujų minčių. Dalyvaudamas diskusijoje bei dalindamasis nuomonėmis su kitu jaunu, jis praplato savo akiratį. Dalyvavęs bei matęs taut. šokių šventę jis turėjo užsidegti tautine savigarba bei tėvynės meile. Grįžęs kupinas tautinių jausmų, jis turėtų panaudoti visą ką gero patyrė, dalyvaudamas BL. Bendruomenėje, jos ruošiamame sąjūdyje bei lėšų sukėlimo vajuje. Jis bei tėvai apmokėję dalį kelionės išlaidų, jau yra parodę savo gerus norus. Belieka tikėtis, kad tas jaunimas tuojau imsis lietuvių besireiškiančio jaunimo tarpe ieškoti talkininkų, su kuriais drauge ir su veikliąja vyresniąja karta, sąjūdi paskelbus, imsis burti į Bendruomenę bei visas jaunimo organizacijas, nuo lietuvių nutolusį jaunimą ir apsnūdusį senimą.

VINCAS PIETARIS

ALGIMANTAS



GAILA TĖVO, GAILA... O ALGIMANTĖLIS, AR NEPATEKO! GUDŲ NAGUS?

GUDAI JO NEŽUDYS TIK GALĖS GĄSDINTI JUOJU ARŠUJI IR LUPTI IŠ JO LOBIO, KIEK NORĖS.

A16/72

BET ARŠUSIS TIKRAI JIEŠKOS ALGIMANTO. AIŠKU, KAD JI RADES, NUŽUDYS



STAIGA BASAJAM KILO SUNKI MINTIS. GREIT RASTI ALGIMANTĄ!



RITA DEVEIKYTĖ, 23 metai. Gimė ir augo Venezueloje. Baigė Caraco Universitete psichologijos mokslus ir gilino studijas Buenos Aires Universitete, kliniško psichologinio gydymo srityje.

pusiems į "atstoviškos" euforijos bokštą, buvo lyg šaltas dušas apsižiūrėti, kad stalai yra rezervuoti pinigą mokėjusiai publikai. Tatai mus kiek gražino į tikrovės proporcijas.

Šokių šventės išpūdžius sunku atpasakoti. Mane šokių šventė labai paveikė, man rodė, aš net drebėjau visa iš susijaudinimo, rodos buvo paliesta visa, kas yra giliausio manyje. Grįžus, tėvelis man pasakė, kad net Lietuvoje niekad nebuvo sutraukta į vieną salę 15.000 žmonių. Aš irgi galvoju, kad niekur kitur tokios šventės nebūčiau galėjusi pamatyti.

Studijų dienų metu dir-

"background" skirtumų argumentas mūsų kartoje nebegalioja, nes ji pritaikius išeitų, kad mes turime tuoktis su vietiniais gimto krašto žmonėmis, tam, kad nesudaryti vaikams kultūrų kryžkelės problemų. Nežiūrint to, mes vistiek esame lietuviškų šeimų įkūrimo šalininkai, bet žinome, kad praktikoje toks dalykas yra sunkiai atsiekiamas. Mažose bendruomenėse pasirinkimo beveik nėra. Man įdomu buvo pamatyti, kaip yra didesnėse bendruomenėse, bet ir čia pamačiau, kad dauguma lietuvių ten vienas kitą pažįsta metų metais, ir jei per tiek metų jie

radusi trečią patį didžiausią grupę, tų jaunuolių kurie savo veiklą aprūbežiuoja balių lankymu (ir tai tik tuomet, kai ne turi kur dingti). Manau, kad šios padėties susidaryme yra daug vyresniųjų įtakos kaltės.

Korespondentė: Rita, ar tu esi religinga?

Rita: Taip, aš esu tikinti.

Korespondentė: Kas tau daugiausiai išpūdzio padarė studijų dienų metu?

Rita: Man atrodo, kad mus visus paženklino žinia apie įvykusius dar du susideginimus Lietuvoje. Žinia mus pasiekė Kent Universitete, kaip tiksliai vadinamojo "susikaupimo vakaro" metu. Pats tas momentas, o gal ir mūsų to vakaro nuotauka dar labiau padidino to kios šurprios žinios efektą. Vėliau delegacijų vadovai tarėsi iki 5 val. ryto ir išsiuntinėjo telegramas įvairioms valdžioms. Grįžę namo, su žinojom, kad Venezuelon siųstų telegramų tikslas buvo dalinai atsiektas, nes Caraco spaudoje pastrodė didelis visų pavergtų tautų atsisaukimas į publiką, remiantis siųstas telegramas.

Studijų dienų metu daug sužinojau apie Lietuvą. Paskaitos apie dabartinę Lietuvą buvo gerai dokumentuotos, ir man ten viskas buvo daug įdomiau, negu girdėti apie padėtį išėivijoje. Per visą kongreso laiką, mes surinkome daug vertingų žinių. Daug išmokome.

Kai nuvažiavome į stovyklą, pirma diena buvo bloga. Lijo, šlapome, šalome, statėme palapines ir jautėmės baisiai išvargę. Tą pirmą stovyklos dieną aš jau norejau važiuoti namo. Tačiau paskui džiaugiausi, kad pasilikau, nes stovykla man labai patiko.

NAUJOS KARTOS VEIDO BEIEŠKANT... (I)

DIRVA Nr 70

KĄ PASAKOJA GRĮŽĘ IŠ II PLJ KONGRESO?

Jūratė Statkutė - De Rosales

Rita: Atvažiavus mums į kongresą, Chicago's Venezuelos Lietuvių Draugija mus priėmė išpūdingai. Jie mus apgyvendino Draugijos narių šeimose. Ten mes buvome lepinami, vežiojami ir vaišinami. Mes visada liksime jiems dėkingi už jų nuoširdumą ir globą.

Chicagoje mūsų šeiminkų duktė mus vežiojo į paskaitas, parodas, vaidinimus ir vakarus. Mažoj lietuvių kolonijoj išaugę, mes stebėjomės matydami visur tokią daugybę lietuvių. Buvo smagu jaustis to didelio vieneto dalimi.

Parodos man patiko, nes jose buvo atsižvelgta į įvairius žanrus, ne tik tai į lietuviškas temas. Meninės programos, vaidinimai ir ypač talentų vakaro programai patiko gerą išpūdį. Talentų vakaro metu nebesutilpome salėje, ir mums, iko-

bome daug. Kartais temos buvo tokios plačios, o laiko buvo tiek maža, kad tekdavo susilaikyti nuo savų komentarų ar nuo didesnio išigilinimo į temą. Diskusijų eigai kliudė nuolatinės vyresniųjų intervencijos.

Sprendžiant iš tų intervencijų, man gavosi išpūdis, kad mūsų išėivija skirstosi į du vienetus: iki 30-ties metų mes esame pavojingas elementas, o lygiai 31 metams suėjus, mes tampa viską žinanti Bendruomenė.

Jautri diskusijų tema buvo mišrių šeimų klausimas, nes čia vėl gavosi išpūdis, kad vyresnieji nori iš mūsų išgauti utopiškų rezoliucijų. Juk mes visi žinome be jokių paskaitų ar balsavimų, kad lietuvišką šeimą sukurti yra geriau. Tiesa, vyresniųjų vartojamas

viens į kitą nenusižiūrėjo, tai išgirdę paskaitą tikrai nebusižiūrės. Taigi ir didelėse kolonijose tų palaimintų meilės kibirkštelių išsižiebia ne tiek jau daug. Na, o kai nėra net kibirkštelių, tai kaip tu žmogau išiebsi visą židinį? Ar ne geriau tada įkurti darnią mišrią šeimą ir ją įtraukti į lietuvišką veikimą?

Pirmą kartą arčiau susipažinus su JAV jaunimu, stebino mane per daug supolitinta religijos interpretacija. Religija, kuri turėtų būti individualus kiekvienos sąžinės klausimas, pasidaro vėliava, kuri suskirsto lietuvių jaunimą į dirbtinas grupes. Atsiranda stipri "už religiją" nusistačiusi grupė, tokia kraštutinė, kad kiti, gal visai to nenorėję, įgauna "prieš religiją" nusistačiusių vardą. Tos padėties rezultate yra atsi-

JAUNIMO STUDIJŲ SAVAITĖ- IR STOVYKLA

Kongreso proga ruošiamą septynių dienų programą jaunimui nuo 15-os metų. Dar nenuvirta nei kur ruošti, nei kiek jie kainuos, bet programos apmattai jau padaryti. Parašyti laiškai į įvairius kraštus, paprašyti kad atsiųstų savo pageidavimus, kad ruoštu pokalbius sudarytu pratybinius būrelius.

Pašnekesiai ir diskusijos

Maždaug pagal šiemet įvykusį Jaunimo kongresą, parinktos pagrindinės temos pokalbiams: ilgesnėms pranešimams referentų pastaboms ir tada bendroms diskusijoms: politika, kultūra, švietimas, religija, gyvenamoji aplinka šeima, jaunimo organizacijos, visuomenė.

Pratybiniai būreliai

Kiekvieną dieną dalyviai susirinks maždaug valandai pratimams pagal savo pomėgius, ar domėjimosi sritis: lietuviški valgiai, rankdarbiai, lietuvių literatūra, kalba, menas, fotografijos, žurnalizmas. Šiems būreliams jau ieškomi vadovai ir talkininkai.

Sporto varžybos

Studijų savaitės metu vyks šachmatų ir stalo teniso žaidynės, šalia kito

vakarinėms programoms, kurios būtų tarptautinis vakaras, talentų ir kurybos, literatūros, susipažinimo, laužas, tautinių šokių, žaidimų bei dainų vakaras, teatras.

Studijų sritys

Kadangi ne maža dalis jaunimo studiuoja, tai tikimasi bent kartą sutelkti dalyvius pagal jų studijų šaką: būsimą, esamą ar buvusią, kaip: matematika-fizika, chemija, biologiniai mokslai, literatūra ir kalbos, pedagogika, istorija-geografija, socialiniai mokslai. Tikimasi, kad kiekviena grupei bus lietuvių kalba pranešimas apie ką nors naujo tose srityse. Tai gal būtų proga pradėti artimiau bendrauti su lietuvišiais studentais ir mokslininkais.

Tiksliai dar nežinoma, kiek asmenų dalyvaus, bet spėjama, kad gali būt šimtinė.

Jaunimo programos komisija

TEATRAS

PALK-o komitetas pritarė minčiai tuošti dramą kongreso proga, nors dar nenustatytas vaidinimui laikas. Dabar ieškoma vaidintojų. Tinkamiausia, atrodo, būtų komedija: „BUMBULIS IR DUNDULIS“.

KONGRESO LIETUVAITĖ

Dar galima įsirašyti į Kongreso Lietuvaitės konkursą. Lietuvių pristatymas įvyks 22

INDUSTRIA E COMERCIO DE PANIFICACÃO

DA PRAÇA LTDA

A mais antiga do bairro

Praça São José dos Campos Numero 5

Fone: 273-6613

VILA ZELINA

SÃO PAULO

Pizza todas as noites.

Pão quente a toda hora

Jau yra kandidačių iš šių bairų: Vila Bela, São Caetano, V. Anastácio, V. Zelina. Laukiama ir kitų bairų atstovių.

V PALK GARBĖS REMĖJAI

Kazys ir Albina Ambrozevičiai - 300 kr.

Joana Postatni - 300 kr.

dr. Antanas Stonis - 300 kr.

V PALK TALKININKAI

Ana Masienė - 20 kr

Bronė Masienė - 10 kr.

dr. Jonas Grigas - 80 kr

KOMISIJU NARIAI

Į komisiją, kuri rūpinsis paruošti medžiagos Kongreso svarstymams ir propagandai, sutiko įeiti Z. Bačelis, H. Valavičius, A.D. Petraitis. (Politinė komisija).

Informacijos komisijon, kuri rūpinsis informacija portugalų kalba, sutiko įeiti Alg. Sliesoraitis, prof. J. F. Carrato, žurnalistas Lasinskas.

KONGRESO VAKARAS

spalio 22 d. bus pavairintas programa, išpildoma Nemuno, Žilvičio, kongreso lietuvių tės pristatymu ir šokiais.

PALK-UI REIKIA TALKININKŲ

PALK Finansų komisija kreipias į visus geros valios tautiečius, kurie galėtų prisidėti **ISPŁATINTI PAL KONGRESO TALKININKŲ BILJETUS**. Reikia 30 talkininkų kurie parduotų tik po vieną **PALK TALKININKŲ KNYGELE**

KONGRESO LIETUVAITĖ

Spalio mėnesio viduryje pramatomi rinkimai ir pristatymas

PAL KONGRESO LIETUVAITĖS

Juo daugiau kandidačių, juo įdomesnės

VARŽYBOS

Visos lietuvių organizacijos kviečiamos statyti savo **k a n d i d a t e s**. Tokiu būdu į **KONGRESO LIETUVAITĖS TITULO VARŽYBAS** įsijuns ne vien mergaitės-kandidatės, bet ir pačios organizacijos.

PALK-o TALKININKŲ LOTERIJA

PALK-o TALKININKŲ LOTERIJA

IŠEIS PER PIRMAJĄ 1973 METŲ VALSTYBINĘ LOTERIJĄ, PRAMATYTI TOKIE FANTAI:

- I - ma premija: NEŠIOJAMAS TELEVIZORIUS - TV PORTATIL
- II - ra „ BATEDEIRA
- III - čia „ STALO SERVIZAS - FAQUEIRA
- IV - ta „ ARBATOS SERIVZAS-JOGO DE CHA
- V - ta „ JOGO DE CANETAS

REIKIA TIK IŠPARDUOTI VISUS „TALKOS BILJETUS“. TODĖL VISI EIKIM TALKON

TENELIEKA NĖ VIENO LIETUVIO BE PALK-o „TALKOS BILIETO“ ...

MŪSŪ PADANGĖJ

Šv. Juozapo Vyrų Brolijos valdyba įteikė M. Lietuvos administracijai Spaudos Baliaus pelną 600,00 n. kruzeirų. Už tai M. Lietuvos leidėjai yra labai dėkingi uoliesiems spaudos palaikytojams.

Vyrų valdyba iš savo pusės nuoširdžiai dėkoja visiems talkinininkams ir talkininkams, be kurių didelio darbo nebūt buvę galima toki balių suruošti. Dėkoja ypač šeiminkams ir jų šaunioms padėjėjoms maisto padavėjoms, stalų puošėjoms ir visiems visiems baliuje dalyvavusiems, lotėrija parėmusiems ir visiems pasižadėjusiems būt M. Lietuvos garbės leidėjais. Visiems AČIŪ, AČIŪ

TAIP RUOŠIAMĖS PARODAI

Kada paroda bus? Nuo spalio 13, penktadienio vakaro, iki spalio 22 dienos. Kasdien nuo 14 iki 22 valandos.

KAMF PARODA BUS? Praça Roosevelt, Salão Portinari (arti Consolação bažnyčios).

Norintieji pridėti savo eksponatų, arba gali parodos metu budėti Praça Roosevelt patalpose. malonėkit pranešti Zelinos klebonijai arba M. Lietuvos redakcijai.

PARODOS ATIDARYMAS

bus spalio 13 d. 19 valanda. Lietuviai, latviai ir estai ta parodą rengia Brazilijos 150 metų nepriklausomybės sukakties proga.

LIETUVIŲ DALIES SKYRIAI PARODOJE

Audiniai, spauda, kultūrinė veikla, medžio ir geležies dirbiniai, tautiniai rūbai, juostos, rankdarbiai, foto paroda, gintaras, 1971 - 72 metų įvykiai. Jaunimo Kongresas ir Tautinių šokių šventė.

KAIP VYKSTA PASIRUOŠIMO DARBAI

Visa eile S. Paulo ir apylinkių lietuvių paskambino ar kitaip pranešė prisidėsią prie parodos. Taip: Ingaunienė, V. Anastácio; Augustaitis, V. Formosa, Taleikienė M. Valt...

SANTO ANDRÉ

Stasys Vingrys, 14 m. Bairro Campestre, šiemet laimėjo universitetui stipendiją per tikslų mokslų suvažiavimą Cidade Universitária. Domisi fizika ir tikisi mokytis São Bernardo techninėje mokykloje.

Julius Grabauskas, Bairro Jardim per žiemos atostogas išėjo kariuomenės atsargos karininko stažą leitenanto laipsniu. Studijuoja Mauá inžineriją.

Danutė Šukytė, baigusi meno studijas Bellas Artes mokykloje São Paule, dėsto paišybą įvairiose mokyklose ir dar studijuoja pedagogiką Itaqueroje. Sutiko dalyvauti baltiečių parodoje savo tapyba, medžio ir metalo išdirbiniais.

Bairro Campestre serga: Pranas Vyšniauskas, 85 metų amžiaus, ir Stasys Čipaitis, 76 metų, kuris jau keturis mėnesius gydomi namie žmonos priežiūroje

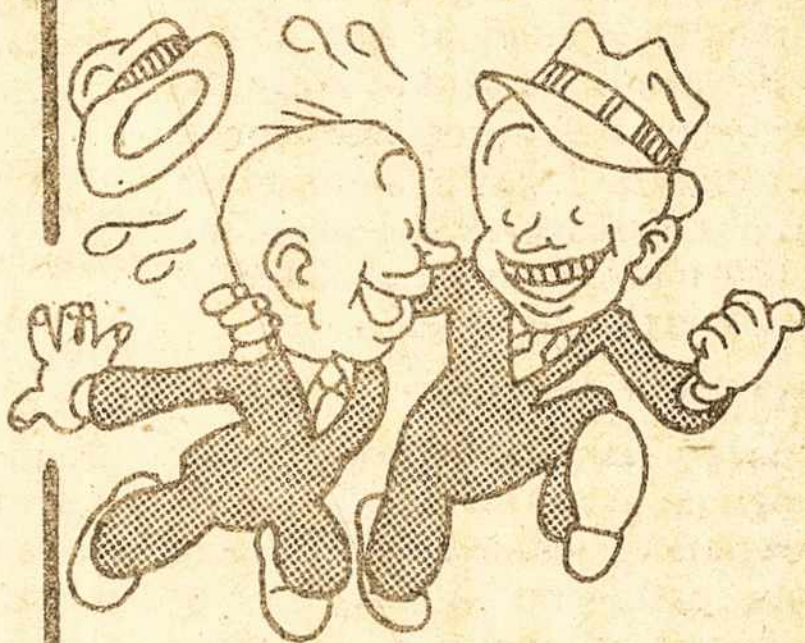
Kalėdodami Šv. Kazimiero parapijos kunigai sužinojo, kad per praeitus metus mirė lietuviai, apie kuriuos anksčiau ML-oje nebuvo pranešta: Bairro Campestre: Ona Vyšniauskienė, Jonas Nasevičius, Magdalena Devitauskienė (82 metų); Antanas ir Marija Adaškevičiai iš Vila Principe de Gales.

T. Petras Daugintis jau baigė lankyti Tucuruvi ir Mandaqui apylinkes. T. A. Saulaitis baigia Santo André, pereis į S. Caetano, tada Mauá, S. Bernardo, o vėliau Sta. Terezinha ir arčiau Utingos.

CASA VERDE

Pereitą savaitę mirė **BOLIS BUDREIKA**, gimęs 1899 metais.

SKUBĖKIM' SKUBĖK



ZELINOS KERMOŠIŲ

Šį šeštadienį ir sekmadienį vakare, 17 iki 22 valandos.

Tai paūšim, paūliuosim, laimę išbandysim, draugų susitiksim, na, ir savo bažnyčiai padėsime. Nepasivėluokim, kad gerieji fantai nedingtų.

CARLOS DE CAMARGO, Marijos Baltušninkienės vaikaitis, lankas antrus medicinos metus Bragança Paulista ir jau pradėjęs praktiką ligoninėje, paskirtas koordinatoriumi Encontros da Juventude, Campos de Jordão.

LITERATŪROS RATELIS

Jau pusantrų metų kas mėnesį susirenka São Paulo lietuvių būrelis, skaityti ir išgirsti lietuvių literatūros kūrinių, rugsejo mėnesį minėjo Ievos Simonaitytės 75-metu sukaktį valandą užtrukusiomis ištraukomis iš 1936 metais valstybinę premiją laimėjusio „Aukštųjų Šimonių likimo“; Lazdynų Pelėdos „Stebuklingoji tošėlė“; ir Jurgio Sauerverino gyvenimo ir veiklos apžvalga, nes vakaro tema buvo „Mažoji Lietuva.“



estamel

VEICULOS LTDA.

CONCESSIONÁRIO CHEVROLET

CHEVROLET

VENDAS • PEÇAS • SERVIÇO

AUTOMÓVEIS • UTILITÁRIO • MIONETAS • CAMINHÕES

Rua Ibitirama, 1269 - Fones: 273-1721 - 273-1453 - 63-3664 - PBX.
Caixa Postal 30.072 - São Paulo - End. Telegráfico MELIUNAS - SP

COMUNICADO QUE A ESTAMEL MUDOU PARA A LINHA „CHEVROLET“ COM AMPLAS OFICINAS, FUNILARIA E PINTURA

VENDAS DE VEICULOS O P A L A CAMINHÕES' PICK-UP COM FINANCIAMENTO ATÉ 3 ANOS.

TEMOS UM SERVIÇO „EXECUTIVE SERVICE“ QUE VAI BUSCAR E ENTREGAR O O P A L A EM SUA RESIDÊNCIA OUR ESCRITÓRIO.

DESCONTO ESPECIAL PARA OS LITUANOS.